

V hokeji, stejně jako v Lanškrouně

KRÁLE musíte okamžitě odstavit

Před komunisty emigroval Peter Šťastný (65) v roce 1980 do Kanady. V NHL si vybudoval obrovské jméno, patří mu i místo v torontské Síni slávy. Když před ním vyslovíte i po 41 letech tři písmena „StB“, naježí se. Tomáš Král v roli šéfa Českého hokeje? „To si pište, že mě to uráží. Je to nepochopitelné a pro mě velmi nepříjemné,“ říká rázně. V exkluzivním rozhovoru pro iSport Premium pak bývalý slovenský útočník rozebíral svůj postoj ke Státní bezpečnosti. Apeluje na Česko, ať se prezidenta svazu zbaví.

Patří do generace, která nemohla na nabídku z NHL jen kývnout a odejít. Ne, bývalý slovenský hokejista Peter Šťastný zářil v době, kdy neexistovala svobodná volba, co chcete udělat, kde budete hrát. Nakonec emigroval a stal se hvězdou zámořské ligy, společně s Wayneem Gretzkým nebo Paulem Coffeyem nastoupil na Kanadském poháru v roce 1984. Hrál za Kanadu. V Československu ho odsoudili na osmnáct měsíců vězení za nelegální opuštění země. Teď ho nepříjemně zarazila kauza v Českém hokeji a zjištění, že prezident Tomáš Král byl agentem vojenské kontrarozvědky komunistické Státní bezpečnosti.

Jste překvapený, že Tomáš Král, který podle spisů plnil roli agenta StB a i díky jeho hlášení byl například voják Adámek vyřazen ze štábu, vládne českému hokeji?

„Šokující to určitě je, zní to strašně. Ale když se nad tím zamyslíte, překvapivé to zase tak není. **Očista společnosti od těchto živlů zločineckého režimu trvá velmi pomalu.** To platí o Slovensku i o Česku. Vy máte Krále a Babiše, my měli Juraje Širokého (bývalý šéf svazu a dříve agent StB ve Washingtonu) a další problémy, třeba zkorumpované šéfy policie, prokuratury a tak dál. Naštěstí se i koná a mnozí z takových lidí jsou dnes v chládku ve vězení a čekají na soudní proces.“

Co byste radil Českému hokeji, aby teď udělal s Tomášem Králem?

„To je přeci jednoznačné, pokud se neprokáže opak, **slušní lidé se musí postavit a takového člověka okamžitě od hokeje odstavit.** Tohle je na hodinovou výpověď. Prostě musíte najít nějaký způsob, jak se ho zbavit. Je jedno, jestli dá výpověď sám a odejde, nebo se vyvolá nějaké shromáždění, které pošle Krále pryč. Záleží, jak vypadají stanovy (odvolat ho může dvoutřetinová většina ve výkonném výboru).

PETER ŠŤASTNÝ

- Jedna z legend NHL, v roce 2017 byl zařazen mezi sto nejvýznamnějších hráčů její historie
- V roce 1980 emigroval do Kanady, postupně hrál za Quebec, New Jersey a St. Louis
- V dresu Československa se stal dvakrát mistrem světa (1976 a 1977), s Kanadou v roce 1984 vyhrál Canada Cup a jako kapitán vedl samostatné Slovensko na ZOH 1994
- Je členem Síně slávy v Torontu (tam byl později také členem výboru, který volil nové členy) i Síně slávy IIHF
- V letech 2004 až 2014 byl poslancem Evropského parlamentu za SDKÚ-DS (Slovenská demokratická a křesťanská únia – Demokratická strana)

Pokud je to opravdu tak jasně prokazatelné, společnost nemůže trpět živly, které spolupracovaly a hlavně se aktivně podílely na aktivitách zločineckého režimu. Vždyť automaticky je už teď definován jako zločinec, individuálně se zapojoval.“

Je tady třeba ve vašich očích i důsledně rozlišovat, že nejde o vstup do KSČ, ale do StB?

„Přesně tak, tohle je o hodně horší. Jsou lidi, kteří byli třeba naivně přesvědčeni o komunismu, někdo si chtěl jen krýt záda, aby mohl dělat svoji práci. Ale Státní bezpečnost? Naprosto jiný případ. Mě tahali do strany a nakonec do civilní StB taky, ale vždycky a velmi rázně jsem odmítal.“

Ano, dovedu si představit, že se vás režim snažil zaháčkovat. Úspěšný hokejista, idol národa, kdyby byl ještě aktivní komunista, který režimu slouží, nemůže si víc přát...

„Jednou jsem jim prásknul dveřmi, když jsem zjistil, že na mě zkoušeli, abych jim psal zprávy ze zahraničních cest. Hned jsem pochopil, že šlo o estébáky. Znovu říkám, **je potřeba rozlišovat, že jde o StB, protože to byli lidi, kteří měli úlohu držet zločinecký režim při moci.** Používali při tom jakékoliv prostředky, hlavně zastrašování, eliminaci, likvidaci politických nepřátel a třídních nepřátel. A když se vám jen někdo nelíbil? Jen ho právě označili za třídního nepřítele, což stačilo. Tihle lidí neměli nikdy žádnou zodpovědnost, jen zničili lidský osud, eliminovali, koho chtěli. Udělali obrovské škody v celé naší společnosti.“

Ted' je to jednačtyřicet let od chvíle, co jste z Československa emigroval. Váš postoj ke komunistům je pořád hodně vyhraněný?

„Je velmi jasný. Trápí mě, že třicet let po převratu ty jejich šílené skutky omlouváme. Podle mě je to tím, že chybí informovanost. **Kdyby lidé dobře věděli, že Evropský parlament a demokratické země celého světa postavily tenhle režim na úroveň nacismu? Chovali by se taky jinak. Jak bychom mohli zločince takhle tolerovat v důležitých pozicích, kde mají moc a mohou rozhodovat? Tohle přeci nemůže nikdy skončit dobře.“**

Dá se z vašeho pohledu aktivní účast Tomáše Krále v StB „odpracovat“?

„Jak to myslíte?“

Kdyby třeba časem řekl, že pro český hokej tvrdě pracoval, vydělal pro něj velké peníze. Jestli je to vykoupení.

(rozesměje se) „Řeknu vám to takhle. Je to stejné, jako kdyby někdo vykradl banku, zavraždil čtyři lidi, ale pak dal někde dobročinný dar. Takže to vyrovnal, ne? Ani náhodou. **Jednou pracujete pro zločinecký režim, sám děláte zločinecké aktivity a vždycky to tak zůstane.** Musíte pak nést následky, na tyhle lidi si musíte dávat pozor.“

Proč?

„Protože **dokázali, co mají v DNA. Jsou nebezpeční. Jakmile přijde příležitost, udělají svoje zlé věci znovu. Podívejte, co se stalo: po revoluci zprivatizovali velké firmy, hned našli cesty, jak se zase udržet nahoře. Přes svoje peníze korumpují média, politiky, soudce, prokurátory, policii. To je jen důsledek toho, že se neudělala důsledná čistka. Víte, co je smutné?“**

Povídejte.

„Politici a všichni lidé by měli přispívat společnosti, komunitě, být aktivní součástí, abychom se všichni vzájemně posouvali. Jenže kdo vstupoval do StB? Lidé, kteří měli jen egoistické a narcistické sklony, nikdo jiný. Starali se jen o sebe, o nikoho jiného. **Tím pádem byli ochotni**

ostatním ublížit, nedělalo jim to žádný problém. Vezměte si, že na jejich řádění dopláceli nevinní a slušní lidé, kteří ztratili kariéru a příležitosti. To všechno jen proto, že je někdo udával. Prostě je taková věc neodpuštělná. **Pokud z podobných činů nebudeme vyvozovat důsledky, dopadne to špatně.** Když jsem byl generálním manažerem slovenské reprezentace, jasně jsem prohlásil, že tam ani na dálku nepustím nikoho, kdo spolupracoval anebo byl nějakým jiným způsobem aktivní s estébáký a bývalým režimem. V tu dobu jen tedy nebylo ještě jasné, že Široký byl jedním z nich. Jeho spis přišel z Prahy až ve chvíli, kdy jsem u reprezentace nepůsobil.“

Co byste dělal, kdybyste byl ještě generální manažer reprezentace a on ještě šéf svazu?

„Okamžitě bych ho požádal, aby odstoupil. Je nepřijatelné mít podobné lidi ve výkladní skříni národa, jakou je hokejová reprezentace.“

Když jste emigroval v roce 1980, chránilo vás dokonce vojenské komando, které bylo připravené střílet. Když to vezmete z osobního pohledu, neuráží vás, že v roce 2021 vede český hokej někdejší agent Státní bezpečnosti?

„To si pište, že mě to uráží. Je to nepochopitelné a pro mě velmi nepříjemné. **Znám život, historii a bohužel i důsledky, pokud se takoví lidé tolerují na důležitých postech. Pro společnost je to vždycky špatně a dopadne to zle. Proto je v bývalých postsovětských zemích a dalších státech, které na ně byly napojeny, tak vysoká míra korupce. Estébáci se dostali do důležitých pozic, protože měli informace a kontakty. Přes peníze a privatizaci se dostali k ekonomické síle a přes ni dál korumpovali společnost. Korupce ještě nikdy nikomu nepomohla, tedy pár lidem ano, ale společnosti nikdy.**“

Kdy se vás StB taky snažila neúspěšně ulovit, logicky se nabízí, že vás pak musela sledovat. Věděli jste, že jsou na vás někteří lidé nasazení?

„Ano, tak to bylo. Všichni jsme byli na očích. Když odešli ven Farda, Nedomanský a další hráči, najednou se začal u reprezentace objevovat nějaký další člen výpravy. Měl funkci dejme tomu vedoucího, ale každý dobře věděl, že to není člověk od hokeje, ale od Státní bezpečnosti. Měli za úkol nahánět strach, působit jako ochránci režimu a zastrašovat nás, abychom náhodou neuvažovali o emigraci. Zároveň zjišťovali, kdo je potenciálně nebezpečný. Takoví lidé byli všude. Pak si vybrali i mezi hráči.“

Právě, sem mířím.

„Dáři Rusnák a Dušan Pašek k nim patřili. Brali pak pozice, přes své kontakty a korupci uměli ovládat politiky.“

A věděli jste i jako aktivní hokejista, že jsou kolem hráči, kteří donášejí?

„Odešel jsem v roce 1980 a koncem sedmdesátých let to gradovalo. Probíhala normalizace, která pronikala i do sportu. Z pohledu státu nebyl prvořadý, ale důležitý samozřejmě byl. Každý, kdo cestoval ven, musel být pod kontrolou. Všichni, kteří jezdili do zahraničí, představovali pro režim nebezpečí. Se Slovanem Bratislava jsme jeli na turnaj evropských mistrů do Innsbrucku. Těsně před odjezdem se u nás stavili lidé z klubu jakoby na návštěvu. Věděl jsem, že ten člověk byl estébák, byl to náš asistent trenéra, který mě lákal k nim i do strany. Přišli si zkontrolovat, jestli jsem neprodával majetek, jestli se nechystám k útěku. Chystal, ale nevěděli o tom.“

Jak vám vlastně argumentovali, abyste vstoupil do strany a dělal pro StB?

„Jak? No že tenhle režim už tady bude donekonečna. My jsme neporazitelní, máme v Sovětském svazu nukleární zbraně, jsme světová velmoc. **Jestli chceš mít kariéru a budoucnost, tak pojď s námi a budeš vyvolený.**“

Nevěřil jste, že všechno bude na věčné časy?

„Mně z toho bylo na zvracení. Jsem věřící, křesťan. Oni přitom lidi nábožensky založené lidi cíleně likvidovali. Všichni byli nepřátelé režimu. A já byl nepřítelem režimu odjakživa. Měl jsem přeskocit na druhou stranu, abych z toho měl osobní benefity a výhody? To bych se nemohl už v životě podívat do zrcadla. **Tohle je rozdíl mezi charakterními lidmi a těmi, kteří dobrovolně jdou páchat zlo. Protože do StB nikdo nešel na sílu, nikdo.**“

Bylo největším neštěstím režimu, že zkazil vztahy mezi lidmi? Nevíte, jestli na vás donáščí soused, kolega v práci. Tak logicky nikomu nevěříte.

„Souhlasím, stoprocentně. Lidé se báli, někteří i ve vlastních rodinách. My naštěstí ne, my si mohli důvěřovat, s bratry se nám to vyplatilo. Byli jsme i dost sebevědomí, patřili jsme do státní reprezentace, byli ve špičce Československého hokeje, tak jsme si říkali, že zase tak lehko nás nemohou odstavit.“

Přitom mohli, že? Jako nic.

„Právě, mým trenérem v juniorce byl Gusta Bubník, sám jsem se hodně zajímal o proces s mistry světa v roce 1950. Dost mi o té době vyprávěl. A když si vezmete, oni dokázali zlikvidovat (zvýší hlas) mistry světa? Legendy jako byli Bohumil Modrý, Stanislav Konopásek a další? Večer jste v hospodě, ráno v base. Každý se bál, jestli nebudou padat rozsudky s trestem smrti. Stejně to pak byly obrovské tresty, kdy hokejové legendy skončily v uranových dolech, zničily si zdraví, zkrátilo jim to život. Znovu si to připomeňte, tohle udělali hrdinům země s patnácti miliony lidmi! Oni prostě neměli zábrany, člověk se pak jen bojí.“

Což pak jasně funguje na celou společnost. Když mohou zmizet hvězdy, může každý člověk taky?

„Ano, tohle byla zpráva pro každého, že dovedou všechno a s každým. **Lidé v StB tenhle odkaz pak šířili i po letech: Bojte se, protože my jsme tady, máme moc a zlikvidujeme každého nepřítele.** Na koho ukážeme, končí a nezáleží, jestli je vinný, nebo není. Stačí, že vás označí za nepřítele společnosti, rozvratného živla. Najednou si v paragrafech najdete něco, za co vás pošlou na dvacet let do basy. Měli i svoje soudce a prokurátory, kteří spolupracovali. **Byla to hrozná a opravdu obludná doba, které už nikdy nesmíme dovolit, aby se vrátila zpátky.** Lidé, kteří s tímhle režimem spolupracovali? Nesmí mít důležité pozice, rozhodovat o nás ostatních, už ne.“

Citace:

<https://isport.blesk.cz/clanek/hokej/402621/legenda-stastny-krale-musite-hned-odstavit-ja-stb-prasknul-dvermi.html>

25.09.2021